Evropski parlament
2019-2024

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve
Predsednik

24.1.2024

G. Johan van Overtveldt
Predsednik
Odbor za proračun
BRUSELJ

Zadeva: Mnenje v obliki pisma o smernicah za proračun za leto 2025 – oddelek III (2023/2220(BUI))

Spoštovani gospod predsednik!

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve je bil v okviru postopka iz naslova zadolžen, da pripravi mnenje in ga predloži vašemu odboru. Odbor je na seji 30. novembra 2023 sklenil poslati mnenje v obliki pisma.

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve (EMPL) je vprašanje obravnaval na seji 23. januarja 2024 in na tej seji mnenje v obliki pisma, ki ga je pripravil pod vodstvom Romane Tomc (PPE), pripravljavke mnenja EMPL, sprejel[1]. Odločil se je pozvati Odbor za proračun kot pristojni odbor, naj v svoje poročilo vključi naslednje pobude.

S spoštovanjem!

Dragoş Pîslaru

[1] Pri končnem glasovanju so bili navzoči: Dragoş Pîslaru, (predsednik), Leila Chaibi, (druga podpredsednica), Romana Tomc (tretja podpredsednica in pripravljavka mnenja), Katrin Langensiepen (četrta podpredsednica), Alex Agius Saliba, João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Catherine Amalric, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Cindy Franssen, Lina Gálvez Muñoz (namesto Alicie Homs Ginel), Agnes Jongerius, Stelios Kympouropoulos, Miriam Lexmann, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Wolfram Pirchner, Jessica Polfjärd, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Monica Semedo, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský, Lucia Ďuriš Nicholsonová in Mohammed Chahim (namesto Marca Angela), Paolo De Castro (namesto Elisabette Gualmini), Delara Burkhardt (v skladu s členom 209(7) Poslovnika).

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za proračun kot pristojni odbor, naj upošteva naslednje pobude:

1. Odbor EMPL opominja na evropski steber socialnih pravic, ki so ga novembra 2017 razglasili Evropski svet, Evropski parlament in Evropska komisija, na akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic z dne 4. marca 2021 in izjavo iz Porta o socialnih vprašanjih z dne 8. maja 2021, ki so jo sprejeli člani Evropskega sveta.

2. Odbor EMPL poudarja, da bodo naložbe v visoko stopnjo zaposlenosti in odpiranje kakovostnih delovnih mest, izpopolnjevanje in preusposabljanje, odpravljanje brezposelnosti, politike vključevanja, hitrejše vključevanje na trg dela ter nudenje kakovostnih in trajnostnih priložnosti za mlade ob ohranjanju kupne moči, zlasti za najbolj ranljive, prikrajšane in zapostavljene skupine, denimo otroke in mlade, ljudi v revščini, brezposelne, družine v vsej njihovi raznolikosti, invalide, starejše, osebe z migrantskim ozadjem in Rome, ter podpiranje gradnje javnih stanovanj zvišale življenjski standard v EU. Odbor EMPL opominja, da brezdomstvo prizadene vse večje število odraslih in otrok ter da si morajo lokalne, regionalne, nacionalne in evropske institucije še naprej prizadevati, da bi dosegli cilj EU, tj. izkoreninjenje brezdomstva do leta 2030.

3. Poleg tega odbor opozarja na akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic, s katerim naj bi EU do leta 2030 dosegla specifične cilje, med drugim, da bi bilo zaposlenih vsaj 78 % posameznikov, starih od 20 do 64 let, da bi se vsaj 60 % vseh odraslih letno udeležilo usposabljanja in da bi se število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, zmanjšalo za vsaj 15 milijonov, od tega za 5 milijonov otrok. A tudi doseganje teh ciljev postaja zaradi napovedanega povečanja revščine in brezposelnosti vse večji izziv, razen če ne bodo konkretna prizadevanja in podpora namenjena temu, da se zmanjša sedanji pritisk na sisteme socialne zaščite in ublažijo socialne posledice krize, pa tudi podpori beguncem in zagotavljanju dostojnih življenjskih pogojev za vse z dostopom do kakovostnih osnovnih storitev, kot so zdravstvo, izobraževanje in stanovanja.

4. Odbor EMPL opominja, da naj bi Evropski socialni sklad plus (ESS+) prispeval k izvajanju akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic, toda opozarja, da je bilo načrtovanje programov ESS+ sprejeto pred trenutno krizo, ta pa narekuje obsežnejše javne in socialne naložbe, zaradi česar obstoječe načrtovanje programov morda ne bo zadostilo trenutnim potrebam. Je zaskrbljen zaradi zelo omejenih razponov, ki so na razpolago, in vztraja, da je treba prednostno zagotoviti izvajanje akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic in doseganje ciljev iz Izjave iz Porta. Glede na rast življenjskih stroškov in zlasti naraščajoče cene hrane poudarja potrebo po povečanju minimalnih dodeljenih sredstev za ukrepe socialnega vključevanja, sprejete v novem ESS+, pa tudi po 3-odstotnem dodatku k tem ukrepom za pomoč v hrani in osnovno materialno pomoč za najbolj ogrožene osebe. Spodbuja države članice, naj dodelijo več kot minimalne zneske, ki jih zahteva ESS.

5. Odbor EMPL poudarja, da je treba dodeliti zadostna sredstva za financiranje in izvajanje akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic, ki je bil sprejet v Portu,

in za doseganje krovnih ciljev, določenih v Izjavi iz Porta. Prepričan je, da je pomembno s socialnimi naložbami v srednjeročni in dolgoročni prihodnosti odpravljati socialni prepad v življenjskih in delovnih razmerah, hkrati pa se odzivati na takojšnje potrebe ljudi. Vztraja, da se mora s pravili, v skladu s katerimi se uporabljajo sredstva Unije, zagotavljati in krepiti spoštovanje najvišjih socialnih pravic in demokratičnih načel, da morajo biti ta pravila usklajena z evropskim stebrom socialnih pravic, cilji trajnostnega razvoja, zelenim dogovorom in temeljnimi pravicami delavcev, ter poziva k sprejetju določb, na podlagi katerih se javni denar lahko dodeli le tistim delodajalcem, ki pri delu uresničujejo pravice delavcev in upoštevajo predpisane delovne pogoje. Nadalje poziva k učinkovitejšemu socialnemu pogojevanju v pravilih o javnih naročilih in koncesijah ter k temu, da se ga podpre z dejanskimi sankcijami. A je zaskrbljen, da bo zaradi obsega sedanjih kriz in njihovega vpliva v letu 2025 in pozneje potreben odločen proračunski odziv; zato poziva Komisijo, naj predlaga ambiciozen proračun za leto 2025.

6. Odbor EMPL meni, da bi bilo treba dovolj dobro odkrivati socialna tveganja ter se v posameznih panogah ustrezno spoprijemati z različnimi učinki na zaposlovanje in dolgotrajno brezposelnostjo. Zato poziva Komisijo, naj predstavi metodologijo za spremljanje izdatkov za cilje trajnostnega razvoja v okviru socialnega proračuna EU, ki bo temeljila na načelih evropskega stebra socialnih pravic, ter preglednico socialnih kazalnikov in kazalnikov blaginje za merjenje splošnega učinka različnih skladov, instrumentov in mehanizmov, ki se financirajo iz večletnega finančnega okvira in instrumenta Next Generation EU.

7. Odbor EMPL meni, da sta zaščita in spodbujanje načela večjezičnosti, po katerem se spodbujata kakovost demokratične udeležbe in preglednost, ključnega pomena. V zvezi s tem odbor nadalje poudarja, da je treba podpreti politike za povečanje udeležbe državljanov v Uniji, zlasti mladih, saj bi tako državljanom omogočili večjo vključenost v politike Unije in uspešnejše ukrepe, ki bi bili oblikovani na lokalni ravni.

8. Poleg tega meni, da bi bilo treba iz mehanizma za okrevanje in odpornost vsaj 30 % sredstev nameniti socialnim naložbam za krepitev sistemov socialnega varstva in vlaganje v socialno varnost, dostop do zdravstvenega varstva in izobraževanja, cenovno dostopna stanovanja, zaposlovanje, socialno pravičnost in socialne storitve za ranljive skupine.

9. Odbor EMPL opozarja tudi, da prevladujoči pogoji visoke inflacije, težave pri zagotavljanju oskrbe z energijo in surovinami v dobavni verigi ter številne krize pomenijo omejitev razpoložljivih proračunskih sredstev Unije, ki bi jih bilo treba ustrezno uporabiti za učinkovito reševanje sedanjih in prihodnjih izzivov v EU. Trenutne krize negativno učinkujejo na socialno-ekonomski prostor EU, vplivajo na delovne in življenjske razmere ter s tem ogrožajo trajnostno rast in zaposlovanje. V proračunu EU za leto 2025 je treba dejansko obravnavati spreminjajoče se potrebe, zlasti zaradi naraščajoče inflacije, višjih cen stanovanj, hrane in energije, vse večje ranljivosti, čedalje globljih socialnih in ekonomskih neenakosti ter stopnjevanja in povečevanja revščine, vključno z energetsko revščino, zaradi katere trpijo najranljivejše skupine prebivalstva. Zaradi stagnacije plač ob upoštevanju inflacije je tveganje za upad kupne moči delavcev večje, posledično pa se jim lahko poslabšajo življenjske razmere in tudi duševno zdravje. Te razmere pomenijo dodatno obremenitev za zmogljivost

socialnih politik in avtomatičnih stabilizatorjev, vključno z nacionalnimi shemami za brezposelnost. Ugotavlja, da je treba nujno zvišati plače, da se ohranita notranje povpraševanje in vključujoča rast ter zmanjša vpliv dvojne krize na delavce in gospodinjstva.

10. Odbor EMPL ponovno poziva k oblikovanju krovne strategije za boj proti revščini z ambicioznimi cilji za zmanjšanje revščine in odpravo skrajne revščine v Evropi do leta 2030 v skladu z načeli evropskega stebra socialnih pravic in ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja.

11. Odbor EMPL poudarja, da se ženske, zlasti zaradi krize in vojne v Ukrajini, soočajo s povečanimi zaposlitvenimi in socialnimi tveganji. Da bi dosegli cilj zaposlovanja iz Izjave iz Porta, morajo biti zastavljeni ambiciozni nacionalni cilji za vključitev žensk v delovno silo in sicer tako, da se ustvarjajo spodbude, gradi socialna infrastruktura ter odpravljajo ovire in diskriminacija. Odbor poziva k vključevanju proračuna, v katerem se bo upošteval vidik enakosti spolov, da se bolje uskladijo politike in dejavnosti, usmerjene v spodbujanje enakopravne udeležbe in obravnave žensk na trgu dela, ter k vzpostavitvi celovitih sistemov za spremljanje in merjenje proračunskih sredstev, ki se dodeljujejo za enakost spolov, udeležbe žensk na trgu dela, možnosti zaposlovanja ter razlik pri plačah in pokojninah.

12. Poleg tega odbor EMPL izraža zaskrbljenost zaradi višjih stopenj brezposelnosti mladih v EU v primerjavi s splošno brezposelnostjo. Države članice in Komisijo poziva, naj dajo prednost boju proti brezposelnosti mladih in pri tem spodbudijo obstoječe pobude, kot sta Evropski socialni sklad plus (ESS+) in jamstvo za mlade. Odbor poziva vse države članice, naj vlagajo v zaposlovanje mladih. Ob tem, da priznavajo osrednjo vlogo poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter pripravništev za pridobitev znanja, spretnosti in kompetenc, ki jih mladi potrebujejo pri vstopanju na trg dela. Odbor poudarja, da je pomembno vlagati v njihovo kakovost in privlačnost prek ESS+ in okrepljenega jamstva za mlade ter hkrati izboljševati delovne pogoje in privlačnost delovnih mest začetnikov. Je zaskrbljen nad prekarnostjo na začetku poklicne poti zaradi zlorab delovne prakse, kar škoduje mladim pri njihovi osamosvojitvi, usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja ter možnosti pridobitve stanovanja. Ugotavlja, da so ženske in mladi delavci z nizko stopnjo izobrazbe na začetku poklicne poti bolj izpostavljeni prekarnosti. Odbor EMPL meni, da bi bilo treba dovolj dobro odkrivati socialna tveganja ter se v posameznih panogah ustrezno spoprijemati z različnimi učinki na zaposlovanje in dolgotrajno brezposelnostjo.

13. Odbor EMPL meni, da bi bilo treba odkrivanje socialnih tveganj ter spoprijemanje z različnimi učinki na zaposlovanje in dolgotrajno brezposelnostjo v posameznih panogah in sektorjih ustrezno obravnavati tako, da se v skladu s cilji zelenega in digitalnega prehoda zagotovi usposabljanje, preusposabljanje in izpopolnjevanje ter ustvarjanje privlačnih in kakovostnih delovnih mest, ki bodo dostopna vsem. S takšnimi ukrepi bi bilo mogoče odpraviti strukturne razlike med regijami in rešiti vprašanje bega možganov, pa tudi socialne neenakosti, vključno z neenakostmi med ženskami in moškimi.

14. Z revščino ali socialno izključenostjo se je leta 2022 v EU soočalo 24,7 % otrok, ob tem pa ugotavlja, da stopnja revščine otrok ponovno narašča, in izraža zaskrbljenost, da se

bo v prihodnjih letih stanje otrok na tem področju še poslabšalo. Komisija in države članice bi morale učinkovito izkoristiti razpoložljiva sredstva, kot so ESS+, Evropski sklad za regionalni razvoj in program InvestEU, pa tudi pomoč REACT-EU ter mehanizem za okrevanje in odpornost, da bi izkoreninile revščino otrok, pri čemer poudarja pomen evropskega jamstva za otroke za zaščito bistvenih pravic in ključnih storitev, kot so visokokakovostno zdravstveno varstvo, vzgoja in varstvo predšolskih otrok ter izobraževanje, dejanski dostop do zdrave prehrane in primernih stanovanj. Odbor poziva k nujnemu povečanju financiranja evropskega jamstva za otroke z namenskim proračunom v višini vsaj 20 milijard EUR. Prav zato tudi poziva vse države članice, ne le tiste, ki so zaradi revščine otrok najbolj prizadete, naj vsaj 5 % sredstev ESS+ v okviru deljenega upravljanja namenijo za podporo dejavnostim evropskega jamstva za otroke.

15. EU se sooča z demografskimi izzivi zaradi staranja prebivalstva, saj stopnje rodnosti padajo, pričakovana življenjska doba pa se daljša. Ob poudarjanju vpliva gospodarskih negotovosti, ki resno posegajo v življenje starejših, odbor opozarja, da se politika ne odziva na posledice demografskih sprememb. Podčrtuje pomen naložb v primerna in cenovno dostopna stanovanja, kakovostne in javne ustanove za oskrbo ter zadostne storitve oskrbe in podpore tako, da se odpravi pomanjkanje ključnega infrastrukturnega osebja – kamor med drugim spadajo tudi oskrbovalci in zdravstveni delavci. V tem kontekstu pozdravlja evropsko strategijo oskrbe in poziva k njenemu ustreznemu financiranju v proračunu za leto 2025.

16. Odbor EMPL poudarja pomen politik in ukrepov v podporo prehodu na trg dela ter potrebo po krepitvi konkurenčnosti naših gospodarstev v okviru zelenega in digitalnega prehoda. Zato odbor EMPL poudarja pomen Sklada za pravični prehod, iz katerega se krije izpopolnjevanje in preusposabljanje, tudi usposabljanje, zadevnih delavcev v posebej določenih regijah v državah članicah ter druge dejavnosti na področju izobraževanja in socialnega vključevanja, vključno z naložbami v infrastrukturo za potrebe centrov za usposabljanje ter ustanov za varstvo otrok in starejših. Pomoč sklada je namenjena zadevnim delavcem pri sprejemanju novih zaposlitvenih možnosti, iskalcem zaposlitve pa zagotavlja vse ustrezne oblike podpore, tudi pomoč pri iskanju zaposlitve in njihovo dejavno vključevanje na trg dela.

17. Odbor EMPL poudarja, da se je evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) izkazal za uspešnega v boju proti brezposelnosti, ki je bila posledica pandemije koronavirusne bolezni 2019. Nadalje poziva Komisijo, naj na podlagi instrumenta SURE podpre nacionalne sheme za zaščito zaposlovanja in ohranitev dohodkov delavcev, ki se lahko začasno aktivirajo, ko del EU doživi gospodarski šok; vztraja, da se vsi ukrepi v izrednih razmerah, sprejeti na nacionalni ravni in na ravni EU, zlasti tisti, ki so povezani z zaščito zaposlitve in nadomestilom dohodka, nadaljujejo in refinancirajo, dokler socialno-ekonomske posledice vojne negativno vplivajo na trg dela in dokler si gospodarstvo v celoti ne opomore oziroma se trg delovnih mest ne stabilizira.

18. Vsem državljanom, ki jim grozi energetska revščina, kar je za Unijo velik izziv, je treba nameniti ustrezno pozornost. Cilj Socialnega sklada za podnebje je zagotoviti, da so izbrani ukrepi in naložbe še posebej ciljno usmerjeni v gospodinjstva, ki so izpostavljena energetski revščini, ali ranljiva gospodinjstva, ranljiva mikropodjetja in

ranljive uporabnike prevoza, kar je ključno za pravični prehod na podnebno nevtralnost. Odbor EMPL poziva Komisijo in države članice, naj nadgradijo Socialni sklad za podnebje in razmislijo o razvoju zelenih shem socialne zaščite na nacionalni ravni s podporo EU, da bi okrepili socialno odpornost proti posledicam podnebnih sprememb in degradacije okolja tako, da bi obravnavali stranske učinke zelenih politik na delovna mesta in življenjske pogoje ter prizadetim skupnostim zagotovili popolno pripravljenost na nov trg dela, ter poudarja, da bi morale te sheme vključevati socialno in zdravstveno zaščito, zaščito pred brezposelnostjo, ki jo dopolnjujejo aktivne politike trga dela za delavce, programe javnih del, s katerimi se zagotavlja denarna ali materialna podpora, hkrati pa se izboljšujejo spretnosti delavcev in njihova zaposljivost, prejemke socialne pomoči, namenjene dohodkovni varnosti in varnosti preskrbe s hrano, jamstvene sheme za zaposlovanje ter usposabljanje ali preusposabljanje, razvoj spretnosti in sheme financiranja za pomoč gospodinjstvom pri nadgradnji energetske učinkovitosti njihovih domov, da bi se spopadli z energetsko revščino.

19. Odbor EMPL se zavzema za družinske in socialne politike, na podlagi katerih se otrokom pomaga pri boljšem začetku življenja, vsem delavcem pa se zagotavlja ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem. To je še posebej pomembno za oskrbovalce in starše, zlasti za ženske, katerih udeležbo na trgu dela je treba zavarovati. Vztraja pri pomenu ustrezno plačanih materinskih, očetovskih in starševskih dopustov ter dopustov za nego in varstvo otroka, pa tudi politik dojenja, in spodbuja prožne delovne ureditve na prostovoljni osnovi, vključno z delom na daljavo ter prilagajanjem delovnega časa in urnikov, da se bolje uskladita poklicno in zasebno življenje.

20. Odbor EMPL opozarja, da je ESS+ eden ključnih dejavnikov za krepitev socialne razsežnosti Unije in poglavitni instrument EU, namenjen temu, da se vlaga v ljudi, spodbuja visoke ravni zaposljivosti, prispeva k modernizaciji socialne zaščite in razvoju usposobljene in odporne delovne sile, ki bo pripravljena na prehod v zeleno in digitalno gospodarstvo v skladu z načeli evropskega stebra socialnih pravic. Poudarja tudi pomen Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG), Sklada za pravični prehod (SPP), pomoči REACT-EU z dodatnimi sredstvi za ESS+, pobude za zaposlovanje mladih (YEI) in Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD).

21. Odbor EMPL meni, da je duševno zdravje na delovnem mestu novo najpomembnejše vprašanje socialne politike. Svet dela se naglo spreminja. S pandemijo so pospešeno vzniknile nove realnosti, nove oblike dela, ki jih prinaša digitalizacija, kamor sodi tudi umetna inteligenca, pa vplivajo na varnost in zdravje delavcev pri delu. S tega vidika pozdravlja pobudo Evropske komisije, da začne izvajati celostni pristop k duševnemu zdravju, in ponovno opozarja na svoje stališče, v katerem poziva k sprejetju direktive o pravici do odklopa in pravilih za delo na daljavo ter direktive o psiholoških tveganjih in dobrem počutju pri delu.

22. Odbor EMPL meni, da so naložbe v vseživljenjsko učenje, preusposabljanje in izpopolnjevanje bistvene za to, da obravnavamo zeleni in digitalni prehod, bistvene, da zeleni in digitalni prehod dosežemo in da okrepimo trajnostno konkurenčnost Unije ter njeno odpornost proti zunanjim šokom. Kljub temu, da v več sektorjih, vključno s storitvami oskrbe, ni dovolj usposobljene delovne sile, pa imeti ustreznejše spretnosti ne pomeni le ustvarjanja novih priložnosti, temveč tudi zagotovitev delavcem za hitrejše vključevanje in prehod na trg dela, pospešitev socialne vključenosti, lahko pa so tudi vir

samouresničitve, saj posamezniki postanejo sposobni dejavno sodelovati na trgu dela. Cilj evropskega leta spretnosti je obravnavati pomanjkanje strokovno usposobljene delovne sile, to dejstvo pesti 77 % podjetij v Uniji, in sicer s pobudami za preusposabljanje in izpopolnjevanje. Cilj je podpreti trajnostno rast socialnega tržnega gospodarstva Unije, povečati konkurenčnost, zlasti mikro-, malih in srednjih podjetij, ter prispevati k ustvarjanju kakovostnih delovnih mest na socialno pošten, vključujoč in pravičen način. Je seznanjen z mehanizmom za spodbujanje talentov kot novo namensko in celovito pobudo za spodbujanje talentov v regijah, kjer se soočajo s „pastjo nerazvoja talentov“ ali kjer obstaja nevarnost, da do nje pride.

23. Odbor EMPL meni, da je platforma za strateške tehnologije za Evropo (STEP) pomemben del evropske strategije, da se podprejo naložbe v kritične tehnologije in tehnologije v vzponu. S to pobudo se obravnavajo pomanjkanje delovne sile in potrebe po spretnostih, pri tem se prek akademij za neto ničelne industrije vzpostavijo namenski programi usposabljanja, katerih cilj je okrepiti evropsko suverenost in varnost ter hkrati dvigovati konkurenčnost Unije pri zelenem in digitalnem prehodu. Ponovno poziva tudi k vzpostavitvi polnopravnega Sklada za evropsko suverenost, ki bi zagotovil strateško avtonomijo EU, vključno z naložbami v človeški kapital in usposobljeno delovno silo, spodbujal vključujoč dostop do kakovostnih delovnih mest ter obravnaval pomanjkanje delovne sile in spretnosti, kot odločilnih za ključne gospodarske in industrijske sektorje.

24. Odbor EMPL znova opominja na nujno delo, ki ga je opravilo pet agencij in organov EU, dejavnih na področjih socialne politike in politike zaposlovanja, in sicer Evropski organ za delo, Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja in Evropska fundacija za usposabljanje. Ocenjuje, da morajo biti te agencije in organi ustrezno kadrovsko zasedeni in imeti zadostna sredstva, seveda ob upoštevanju inflacije, da bi lahko izpolnjevali svoje pristojnosti, dosegali zastavljene cilje in opravljali svoje naloge, ki se nenehno spreminjajo. Ponovno opozarja, da se naloge agencij spreminjajo v povezavi s prednostnimi nalogami politike, in poudarja, da je treba za nove odgovornosti zagotoviti ustrezna sredstva.

25. Odbor EMPL želi spomniti, da so pilotni projekti in pripravljalni ukrepi bistveni za preizkušanje novih političnih pobud na področju zaposlovanja in socialne vključenosti, tudi z zbiranjem podatkov. Vendar želi opozoriti, da je njihova ocena „zasidrana“ v medinstitucionalnem sporazumu, in ponavlja svoj poziv Komisiji, naj predloge za pilotni projekt/pripravljalni ukrep oceni nepristransko na podlagi pravne in finančne ocene na način, ki bo odražal vrednost predlogov. Izraža svoje večkratno razočaranje nad slabo in nejasno oceno predlogov v zadnjih letih in poziva Komisijo, naj zagotovi natančne in podrobne razlage teh ocen, skupaj s konkretnimi primeri ukrepov EU, za katere se šteje, da „pokrivajo“ te predloge. Opozarja tudi, da se mora pri izvajanju sprejetega pilotnega projekta/pripravljalnega ukrepa ohraniti zvestoba sprejetemu predlogu.

26. Odbor EMPL poudarja, da je treba ustrezno podpreti socialni dialog in zmogljivost socialnih partnerjev ter zagotoviti ustrezno podporo za ukrepe informiranja in usposabljanja. Zato poziva Komisijo, naj v predlogu proračuna za leto 2025 ne zmanjša sredstev za te proračunske postavke, kot se je to zgodilo v zadnjih dveh letih. EU se zaveda pomena socialnih partnerjev, zato bi morala spodbujati njihovo vlogo in pri tem

upoštevati nacionalno raznolikost ter v skladu s členom 152 PDEU olajšati socialni dialog in kolektivna pogajanja. Verjame, da bo treba glede na obstoječe socialno-ekonomske neenakosti v prihodnjih letih nameniti več podpore socialnemu dialogu in kolektivnim pogajanjem, socialnim partnerjem in ukrepom usposabljanja, ter poziva k dejanskemu in smiselnemu posvetovanju s socialnimi partnerji pri načrtovanju programov, ocenjevanju in izvajanju ustreznih skladov EU.

27. Odbor EMPL poziva k oblikovanju programa, namenjenega spodbujanju kampanj ozaveščanja o pomenu sindikatov, združevanja v sindikate, kolektivnih pogajanj in delovnih pogodb za to, da bi družba postala pravičnejša, in sicer z izboljšanjem delovnih pogojev, plač ter življenjskih razmer.

28. Odbor EMPL pozdravlja novi vrh socialnih partnerjev v Val Duchessu, ki bo potekal leta 2024. Meni, da je ta vrh priložnost za ozaveščanje in iskanje rešitev na področju socialnih politik; vztraja pri dejavnem sodelovanju Evropskega parlamenta v razpravah.

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVKA MNENJA PREJELA PRISPEVEK

Pripravljavka mnenja v okviru svoje izključne odgovornosti izjavlja, da ni prejela prispevka od nobenega subjekta ali osebe, ki bi ju bilo treba v skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika navesti v tej prilogi.